

A KÖZEL-KELET ARAB ORSZÁGAI

A Közel-Kelet elhelyezkedése

7-9. századi arab népvándorlás → **arabok** (közös nyelv, közös vallás: iszlám)

(Izrael és Irán sajátos helyzete)

I. A mezőgazdaság az éghajlathoz igazodik

1. trópusi sivatagi, félsivatagi éghajlat

öntözött **oázisok**: artézi kutak, Tigris, Eufrátesz termények: datolya, búza, árpa, zöldségfélék, gyapot

a szikesedés problémája

nomád állattenyésztés: juh, kecske

2. mediterrán éghajlat

narancs, grapefruit, citrom, gránátalma, szőlő, zöldségfélék
olajfa, búza, árpa

egyre nagyobb élelmiszerimportra szorulnak

II. A Közel-Kelet kincse: a kőolaj és a földgáz

- ismert kőolajkészlet 2/3-a, az évi kitermelés 1/3-a
- az 1950-es évektől indul el a nagyarányú kitermelés
- multinacionális vállalatok az olaj- és gáziparban
- OPEC (Kőolaj-exportáló Országok Szervezete)
- kőolaj-árrobbanás: 1973. és 1979.
- különbszeti bányajáradék: az olcsó kitermelés és a magas eladási árak közötti jelentős többletjövedelem
- tartályhajókon, csővezetéken
- főbb vásárlók: Nyugat-Európa és Japán
- földgáz: erőművek, tengervíz-sótalanító üzemek, földgáz-cseppfolyósító üzemek

1. Leggazdagabbak: Kuvait, Egyesült Arab Emírségek, Szaúd-Arábia, Katar, Bahrein

a nomád pásztorok, gyöngyhalászok utódai ma a leggazdagabb országok polgárai

Mire költik a pénzt?

- a jóléti állam vívmányaira: ingyenes oktatás, egészségügy, lakás stb.
- luxus (autó, arany, épületek, mesterséges szigetek stb.)
- infrastruktúra rohamos fejlesztése (úthálózat, kikötők, repterek, villamos- és vízvezetékek)
- fegyverkezés
- kőolaj-finomítók
- vegyipari üzemek (alapanyagok, műtrágya, műanyagok stb.)
- sók → szervesetlen vegyipar
- vaskohászat, acélgártás (csőgyártás, építkezésekhez acélszerkezetek stb.)

- cementgyártás
- alumíniumkohászat
- külföldi tőkebefektetések (tőke kivitel)
- megújuló energia hasznosítása

2. Nagy népesség és/vagy kevés kőolaj: Irán, Irak, Omán, Jemen, Szíria, Libanon, Jordánia, Egyiptom

könnyűipar pl. textilipar

vendégmunkások kibocsátása a gazdagabb arab országokba

Naplemente Dubaj óvárosában

Dubaj a Burdzs Kalifából

A Burdzs Kalifa kilátóteraszán

Férfiak és nők